

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра світової економіки

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:
ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА-СУБ'ЄКТА
МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ
(на матеріалах Торгово-промислової палати України, м. Київ)

Студентки 4 курсу, 14 групи,
Факультет Міжнародної Торгівлі та Права
спеціальності 292
«Міжнародні економічні
відносини» спеціалізації
«Міжнародний бізнес»

Роздайгора Каріна Сергіївна

Науковий керівник
К.е.н., старший викладач

Кушнарєнко Наталія Петрівна

Гарант освітньої програми
к.е.н., доцент

Лежєпко́ва Вікторія Геннадіївна

Київ 2022

Державний торговельно-економічний університет

Факультет міжнародної торгівлі та права Кафедра світової економіки

Спеціальність, 292 «Міжнародні економічні відносини»,
спеціалізація «Міжнародний бізнес»

Затверджую

Зав. кафедри Дугінець Г.В.
«__» _____ 2022 р.

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентів

Роздайгорі Каріні Сергіївні

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА-СУБ'ЄКТА
МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

(на матеріалах Торгово-промислової палати України, м. Київ)

Затверджена наказом ректора від «10» січня 2022 р. №12

2. Строк здачі студентом закінченої роботи (проекту)

23.05.2022

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту)

Дослідження теоретичних і методологічних підходів до інноваційної
політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу, а саме ТПП м. Київ.

Об'єкт дослідження

Діяльність підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу ТПП м. Київ.

Предмет дослідження

Теоретичні, практичні підходи вдосконалення діяльності ТПП м. Київ.

4. Перелік графічного матеріалу

1 рисунок

5. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими
здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

6. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

Вступ

Розділ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ, М.КИЇВ

1.1. Сутність та ключові характеристики інноваційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.

1.2. Аналіз міжнародної інноваційної діяльності Торгово-промислової палати України, м. Київ.

Висновки до розділу 1

Розділ 2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ, М.КИЇВ, У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ.

2.1. Оцінка сприятливості середовища міжнародного бізнесу Торгово-промислової палати України, м. Київ.

2.2. Пріоритети розвитку інноваційної політики Торгово-промислової палати України, м. Київ, на зовнішніх ринках.

Висновки до розділу 2

Висновки і пропозиції

7. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямів дослідження та затвердження	до 20.12.2021	

	теми ВКР		
2	Узгодження плану ВКР з науковим керівником	до 31.01.2022	
3	Подача науковому керівнику на рецензування 1-го розділу ВКР	до 30.04.2022	
4	Подача науковому керівнику на рецензування 2-го розділу ВКР	до 10.05.2022	
5	Подача готової ВКР науковому керівнику	до 20.05.2022	
6	Подача готової ВКР на кафедру	до 30.05.2022	
7	Попередній захист ВКР	за графіком (30.05.– 17.06.2022)	
8	Захист ВКР	за графіком (20.06 – 30.06.2022)	

8. Дата видачі завдання « ____ » _____ 20__ р.

9. Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Кушнарєнко Н.П. _____

10. Керівник освітньої програми

Лежєпєкова В.Г. _____

11. Завдання прийняв до виконання студент

Роздайгора К.С. _____

12. Відгук керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Випускна кваліфікаційна робота Роздайгора К.С. присвячена актуальній темі інноваційної політики підприємства - суб'єкта міжнародного бізнесу.

Розглянуто сутність та ключові характеристики інноваційної політики підприємства – суб'єкта міжнародного бізнесу, надано характеристику діяльності Торгово-промислової палати України, визначено пріоритети розвитку інноваційної політики ТПП України на зовнішніх ринках.

В цілому випускна кваліфікаційна робота Роздайгора Каріни Сергіївни відповідає встановленим вимогам, виконана відповідно до затвердженого плану та рекомендується до захисту перед комісією.

Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

(підпис, дата)

13. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект)

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студентки Роздайгори Каріни Сергіївни може бути допущена до публічного захисту.

Керівник освітньої програми _____

Лежесьькова В.Г.

Завідувач кафедри _____

Дугінець Г.В

« _____ » 20 ____ р.

АНОТАЦІЯ

Роздайгора Каріна Сергіївна. Інноваційна політика підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу (на матеріалах Торгово-промислової палати України, м. Київ).

Випускна кваліфікаційна робота присвячена актуальній проблемі інноваційної політики підприємства-суб'єкта у міжнародному бізнесі. У роботі проведено комплексний аналіз діяльності ТПП м. Київ. На основі аналізу діяльності ТПП м. Київ розроблено теоретичні та практичні пропозиції щодо її удосконалення, обґрунтовано їх ефективність. В результаті проведеного дослідження були використані порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, системні методи дослідження.

Запропоновано програму інноваційного розвитку діяльності ТПП, м. Київ, яка складається з реалізації декількох програм: сприяння розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, експорту українських товарів і послуг, подання практичної допомоги підприємцям у проведенні торговельно-економічних операцій на внутрішньому та зовнішньому ринках, освоєнні нових форм співробітництва та надання довідково-інформаційних послуг, сприяння поширенню, зокрема через засоби масової інформації, знань про економіку і науково-технічні досягнення, законодавство, звичаї та правила торгівлі в Україні і зарубіжних країнах, можливості зовнішньоекономічного співробітництва українських підприємств.

Ключові слова: інноваційна політика підприємства, зовнішні ринки, міжнародний бізнес, авторське право, експорт, інтернаціоналізація українського бізнесу, арбітраж.

ANNOTATION

Rozdaihora Karina Sergiivna. Innovation policy of the enterprise-subject to international business (according to the materials of the Chamber of Commerce and Industry of Ukraine, Kyiv).

The final qualifying work is devoted to the topical problem of innovation policy of the enterprise-subject in international business. A comprehensive analysis of the activities of the CCI of Kyiv was conducted. Based on the analysis of the activity of the CCI of Kyiv, theoretical and practical proposals for its improvement have been developed, their effectiveness has been substantiated. As a result, to research methods of comparison, generalization, analysis, synthesis, systematic researches were used. The program of innovative development of CCI, Kyiv, which consists of several programs: promoting the development of foreign economic relations, export of Ukrainian goods and services, providing practical assistance to entrepreneurs in conducting trade and economic operations in domestic and foreign markets, development of new forms cooperation and provision of reference and information services, promotion, including through the media, knowledge of economics and scientific and technological achievements, legislation, customs and regulations of trade in Ukraine and foreign countries, opportunities for foreign economic cooperation of Ukrainian entrepreneurs.

Keywords: enterprise innovation policy, foreign markets, international business, copyright, export, internationalization of Ukrainian business, arbitration.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ, М.КИЇВ.....	5
1.1.Сутність та ключові характеристики інноваційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу	5
1.2.Аналіз міжнародної інноваційної діяльності Торгово-промислової палати України, м. Київ.....	12
Висновки до розділу 1.....	18
РОЗДІЛ 2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ, М.КИЇВ, У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ.....	19
2.1.Оцінка сприятливості середовища міжнародного бізнесу Торгово-промислової палати України, м. Київ.....	19
2.2.Пріоритети розвитку інноваційної політики Торгово-промислової палати України, м. Київ, на зовнішніх ринках.....	22
Висновки до розділу 2	26
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	31

ВСТУП

Нинішня світова фінансово-економічна криза, коли держави змушені були вдатися до прямого втручання в регулювання економічних процесів, поновому поставила питання перед світовою бізнес-спільнотою про пошук оптимальних форм взаємодії держави та бізнесу. Інтереси різних категорій підприємців неоднозначні, що обумовлено суттєвими відмінностями масштабів їхньої діяльності, галузевої приналежності, стратегічних цілей, та становлять величезну складність для пошуку компромісів та узгодження всередині підприємницького співтовариства.

Уряди багатьох країн використовують пропозиції торгово-промислових палат для вдосконалення свого національного законодавства в галузі економічного розвитку. На регіональному та місцевому рівнях палати стали постійними консультантами органів влади з питань економічного розвитку, ініціаторами нових економічних проектів.

Питанням удосконалення інноваційної політики займалися вітчизняні та зарубіжні науковці. Серед вітчизняних можна виділити: Сидорченко Т. Ф., Ільїн О. С., Фатхутдинов Р. А., Павленко І. М. Та ін. Серед зарубіжних можна виділити низку польських науковців: С. Викретович, К. Бандаржевський, М. Гржелак, Л. Лучак.

Актуальність теми зумовлена великою кількістю конкурентів в системі міжнародного бізнесу та нинішньою нестабільною ситуацією в світі, головною причиною якої є російська військова агресія проти України, яка спричинила велику кількість неприємних наслідків та змін в економіці України та світу в цілому. Система управління ТПП України не є досконалою, тому потрібно залучити якомога більше фахівців, задля ефективного впровадження інноваційної політики в сфері міжнародної торгівлі.

Мета роботи – Дослідження теоретичних і методологічних підходів до інноваційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу, а саме ТПП м. Київ.

Завданням роботи є - оцінити нинішні перспективи розвитку інноваційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.

Об'єкт роботи – інноваційна політика підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу, ТПП м. Київ

Предмет роботи – Теоретичні, практичні підходи вдосконалення діяльності ТПП м. Київ

В даній випускній кваліфікаційній роботі, я користувалася такими **методами дослідження:** порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, системні методи дослідження

РОЗДІЛ 1

ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ, М.КИЇВ

1.1. Сутність та ключові характеристики інноваційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу

Питання ефективності національної інноваційної системи становить інтерес для багатьох дослідників та розробників інноваційної політики. Інноваційні системи за своєю природою динамічні, і політика в галузі інноваційного розвитку вимагає постійного оновлення набору використовуваних інструментів, які повинні відповідати на виклики реальності, що постійно виникають.

Цільове орієнтування інноваційної політики дозволяє створювати відповідні умови для динаміки системи, що самопідтримується, а також боротися з конкретними проблемами в даних економічних умовах. Відповідно до теорії інноваційного розвитку, інноваційна політика має впливати на:

- 1) схильність до підприємництва (за допомогою відповідного навчання);
- 2) середовище, в якому взаємодіють фірми (шляхом розвитку мереж взаємодії з іншими підприємствами, організаціями та державними органами; при цьому така політика виходить за рамки формування кластерів);
- 3) макро- та мікроекономічні умови підтримки інновацій, тобто. забезпечувати конкуренцію, добре функціонуючі ринки капіталу, сприятливу систему регулювання, а також гнучкість, мобільність та високий рівень кваліфікації людського капіталу;
- 4) освітню систему, яка впливає на ставлення до інновацій та створює компетенції, потрібні для інноваційної діяльності.

Необхідно мати на увазі, що загальні інструменти спрямовані на вирішення системних проблем економіки, модифікацію тих параметрів, які визначають закони функціонування економіки в цілому. Рекомендації щодо

застосування загальних інструментів насамперед відштовхуються від міжнародного досвіду, яким підтверджується їх ефективність. Однак можливості їх застосування в інституційному середовищі обмежені, т.к. такі інструменти можуть зустрічати опір з боку існуючих інститутів (формальних та неформальних), а також йти врозріз із політичними цілями, які не завжди збігаються з економічними. Зважаючи на вищесказане, особливе практичне значення набуває вивчення спеціалізованих інститутів, якими можна впливати на інноваційну систему прицільно, зосереджуючись на тих галузях, зміни в яких можливі в заданих умовах. Такий підхід передбачає накладання окремих інноваційних механізмів на систему. При цьому слід враховувати, що подібні часткові заходи не здатні призводити до повноцінних результатів (тобто тих, які могли б мати місце за дотримання всього комплексу умов), останнє досягається шляхом всебічних системних перетворень.

В економічній теорії та практиці широкого поширення набули три основні зрізи інноваційних систем: національний, регіональний та галузевий. До основних характеристик національних інноваційних систем відносяться - інституційна структура, пов'язана з інноваціями, та виробничі системи. Тому національні інноваційні системи мають тісний зв'язок із інститутами інноваційного розвитку. Ці інститути складаються з економічних агентів, які створюють, адаптують та розповсюджують нові технології. Інституційні зв'язки утворюють потоки знань, фінанси, люди, закони та комерційні відносини.

Зазвичай загальні інструменти інноваційного розвитку формуються урядами країн чи регіонів у різноманітних стратегіях, що визначають напрямки розвитку національної інноваційної політики. При цьому особливий акцент, як правило, робиться на налагодженні трансферу технологій та зміцненні різних видів партнерства, зокрема державних науково-дослідних інститутів та приватного сектора, а також на комерціалізації результатів НДДКР. До загальних інструментів можна віднести забезпечення відкритості та прозорості інноваційної політики.

Наприклад, у Великобританії будь-які документи, що визначають політику, знаходяться у відкритому доступі, а вироблення більшості механізмів інноваційної системи відбувається з активною участю бізнесу та дослідницької спільноти. Важливою рисою інноваційної політики цієї країни є системний підхід, який забезпечується роботою спеціального міністерства, яке регулює та контролює розвиток інноваційної системи на всіх рівнях. Також характерною рисою британської інноваційної системи є впровадження інновацій у громадському секторі.⁴ У цій галузі запущено велику кількість програм, таких як NHS Direct (консультаційна програма Державної медичної служби Великобританії), CompaniesHouseElectronicIncorporationScheme (служба онлайн-реєстрації нових компаній або закриття вже створених, що займається також перевіркою інформації, що надається компаніями), HM LandRegistry e-conveyancing (онлайн-служба складання актів про передачу власності на землю) та інші.

Хорошим прикладом створення в цілому сприятливого інституційного середовища є Швеція, яка робить ставку на високий рівень освіти та кваліфікації зайнятих у державному секторі (кількість високоосвічених людей у держсекторі вища, ніж у приватному підприємницькому). Державний сектор у Швеції є найбільшим в ОЕСР, оскільки на його частку припадає третина всіх робочих місць у країні. При цьому адміністративна система Швеції відповідає високим міжнародним стандартам та характеризується меншою бюрократизацією порівняно з більшістю інших країн.

Регіональні інноваційні системи з розвинутою інфраструктурою, включаючи науково-дослідні інститути та вищі навчальні заклади, агенції трансферу технологій, організації, що сприяють збільшенню інноваційного потенціалу фірм, бізнес-асоціації, фінансові установи тощо, мають важливу функцію підтримки регіональних інновацій. Таким чином, інституційна інфраструктура допомагає місцевим компаніям посилювати взаємодію один з

одним, набувати нових компетенцій, а також підвищувати інтенсивність інноваційної діяльності.

В основі галузевих інноваційних систем лежить багатовимірний, комплексний та динамічний погляд на різні сектори економіки. Під галузевою інноваційною системою мається на увазі набір продуктів та економічні агенти, що беруть участь у ринкових та неринкових взаємодіях для створення, продажу та виробництва цих продуктів. Інформаційна база, технології, ресурсна база і попит у системі мають свої специфічні характеристики. Взаємодія з-поміж них ґрунтується на інститутах, а зміна системи є результатом спільних перетворень її елементів. Розвиток галузевих інноваційних систем у Південній Кореї визначається реалізацією запущеної в останній рік минулого тисячоліття програми «На межі XXI століття», яка спрямована на розвиток як фундаментальної науки, так і ключових технологічних напрямків в окремих галузях. Програма забезпечує грантовим фінансуванням приватні компанії (до 10 млн. доларів) та інноваційні центри (до 12 млн. доларів) терміном до 10 років. Усі проекти, які отримують фінансування, управляються проектним менеджером, який управляє ресурсами проекту.

Раз на три роки проект оцінюється міністерством технологій і науки і робиться висновок про досягнення цільових орієнтирів проектом. Розвиток технологій у рамках цієї програми створює заділ для забезпечення конкурентних переваг у пріоритетних галузях розвитку економіки, таких як агрохімія, біомедицина, мікроелектроніка, швидкісні залізниці на світовому ринку. Крім цього програма фінансує розвиток фундаментальної науки в базових галузях промисловості, що має дозволити досягти довгострокового економічного зростання та підвищення якості життя в країні.

Комерціалізація інновацій. Проблема комерціалізації інновацій виникає через існуючий розрив між фундаментальними та прикладними дослідженнями. Для передачі розробок та винаходів університетів компаніям потрібна взаємодія фірм та університетів. Крім того, участь дослідників у

комерціалізації результатів наукових досліджень має забезпечуватись відповідними стимулами. Також важливу роль для трансферу технологій та комерціалізації університетських розробок відіграють науково-технологічні парки. У низці країн можна назвати космічну галузь як окремий напрямок інноваційної політики, якому приділяється особливу увагу, зокрема як засобу комерціалізації інновацій. Якщо раніше ця галузь сприймалася насамперед як частина ВПК, що має важливе стратегічне значення для оборони та побудови міжнародних відносин, то тепер роль космічної галузі дедалі частіше розглядається в економічному ключі. В даний час багато розробок для космічного сектора знаходять застосування в приватному секторі. У зв'язку з цим цікавий досвід комерціалізації космічних технологій (спочатку військових) в Ізраїлі. Тут освоєння космосу використовуються як державні, а й приватні кошти. Крім того, приділяють особливу увагу перспективним напрямкам у розвитку космічних технологій: контроль за змінами клімату, підтримка боротьби з глобальним потеплінням з використанням супутникових методів вимірювань тощо

Імпорт Як правило, між імпортом іноземних технологій та внутрішніми технічними розробками країни існує тісний взаємозв'язок. Створення доданої вартості з допомогою внутрішніх НДДКР у випадках може бути можливим завдяки імпорту зарубіжних технологій. Впровадження нових технологій може бути результатом імпорту іноземних технологій, а й відбуватися внаслідок залучення людських ресурсів, насамперед, висококваліфікованих іммігрантів. Для успішного імпорту іноземних технологій потрібна наявність відповідних інститутів та людського капіталу. Міжнародна конкуренція, пов'язана з імпортом, змушує вітчизняні фірми досягати більшої ефективності, щоб зберегти свою ринкову владу. Проте, можливий й інший результат цього процесу: скорочення прибутків вітчизняних інноваційних компаній та їхній вихід з ринку. У Проект «Повпред» Великобританії для того, щоб уникнути подібних ефектів, заохочується державно-приватне партнерство в галузі маркетингових досліджень.

Інфраструктури. Інноваційна активність залежить від географічної інфраструктури та її здатності мобілізувати технічні, інформаційні та інші ресурси, потрібні в інноваційному процесі. Така інфраструктура включає джерела знань, такі як бізнес мережі, бізнес послуги та НДДКР. Зі створенням інфраструктури підвищується здатність до інновацій, оскільки регіон розвивається та нарощує промисловий та технологічний потенціал. Інформаційно-комунікаційні технології в економіці в цілому та в інноваційній діяльності зокрема вже не перше десятиліття відіграють велику роль у підвищенні продуктивності. ІКТ власними силами є технологічними інноваціями, але ще й впливають на інновації у сенсі, оскільки створюють основу до створення нових і вдосконалених товарів хороших і процесів виробництва. Продуктивність всіх ресурсів можна поліпшити з допомогою ІКТ з допомогою підвищення сукупної продуктивності чинників виробництва. Продуктивність праці можна поліпшити з допомогою ІКТ безпосередньо шляхом інтенсивного збільшення капіталу, і опосередковано – шляхом підвищення інноваційної активності.

Торгово-промислові палати створюються з метою сприяння розвитку економіки країни, її інтегрування у світову господарську систему, формуванню сучасної промислової, фінансової та торгової інфраструктури, створенню сприятливих умов для підприємницької діяльності, врегулюванню відносин підприємців з їхніми партнерами, розвитку всіх видів підприємництва, торговельно-економічних та науково-технічних зв'язків вітчизняних підприємців із підприємцями зарубіжних країн, а також розвитку міжнародної торгівлі в цілому.

При ТПП України нині діють:

- міжнародний комерційний арбітражний суд (далі МКАС), предметом розгляду, в якому можуть бути цивільно-правові суперечки у сфері ВЕС, якщо хоча б одна із сторін має комерційні підприємства за кордоном, а також суперечки підприємств з іноземними інвестиціями між собою та іншими суб'єктами українського права;

- морська арбітражна комісія (далі МАК), до компетенції якої входять практично будь-які цивільно-правові суперечки зі сфери торговельного мореплавання, включаючи перевізні та буксирні відносини, купівлю-продаж та ремонт суден, рятування та зіткнення суден тощо. Сторонами таких суперечок можуть бути як іноземні, і лише українські суб'єкти права.

На відміну від органів державної юстиції, які мають обов'язкову юрисдикцію та діють згідно з суворими судочинними нормами, використання арбітражу як позасудового порядку вирішення спорів залежить від домовленості сторін. Укладаючи експортно-імпортні, транспортні, лізингові, інвестиційні та інші контракти, сторони, як правило, включають у них застереження про місце, процедуру та інші умови проведення арбітражу з можуть виникнути розбіжності. Це питання розглядається професійними міжнародними комерсантами та його юристами як одного з важливих і самостійних пунктів у переговорах, у яких контракти нерідко орієнтуються на арбітражні центри у різних країнах.

До міжнародного комерційного арбітражу можуть за згодою сторін передаватися:

- суперечки на підставі договірних та інших цивільно-правових відносин, що виникають при здійсненні зовнішньоторговельних та інших видів міжнародних економічних зв'язків, якщо комерційне підприємство хоча б однією із сторін перебуває за кордоном;
- суперечки підприємств з іноземними інвестиціями та міжнародних об'єднань та організацій, створених на території України, між собою, суперечки між їхніми учасниками, а також їх суперечки з ін. суб'єктами українського права.

Розгляд суперечок в арбітражі (третейському суді - поняття рівнозначне, синонімічне в тексті законів) здійснюється арбітрами - третейськими суддями, що виступають як приватні особи. Їх обирають самі сторони, зокрема. громадян різних країн. Рішення арбітрів зазвичай визнаються як остаточні, які не підлягають перегляду по суті. Арбітражі

можуть утворюватися сторонами для вирішення окремих суперечок (так званий разовий арбітраж), або існувати як постійно діючий центр (інституційний арбітраж). Зокрема при торгових палатах створюється саме інституційний арбітраж. Підтримка таких центрів палатами є одним із важливих завдань у сприянні розвитку торговельно-економічних та інших ділових відносин.

ТПП відомі у світі як авторитетні, із солідною репутацією ділові асоціації вже понад 400 років. За цей період жодна структура не зробила так багато для розвитку промисловості та торгівлі. Розширюючи взаємодію з державними органами влади та захищаючи інтереси підприємців, ТПП найчастіше виступають ініціатором заходів, що мають стратегічне значення для держави. Особливо гостра потреба у ТПП постала з розвитком ЗЕЗ, інформаційного та нормативно-правового забезпечення ЗЕД, потребою у захисті інтересів суб'єктів ЗЕД при вирішенні міжнародних спорів, інтеграції України у світове торгове співтовариство.

1.2. Аналіз міжнародної інноваційної діяльності Торгово-промислової палати України, м. Київ

Одним з впливових суб'єктів міжнародної підприємницької діяльності у світі та найвпливовішим в Україні є Торгова промислова палата в Україні.

Торгово-промислова палата України (ТПП України) — торгово-промислова палата, недержавна неприбуткова самоврядна організація, яка об'єднує юридичних осіб, які створені і діють відповідно до законодавства України, та громадян України, зареєстрованих як підприємці, та їх об'єднання. ТПП України є членом Міжнародної торгової палати і Всесвітньої федерації палат, Асоціації торгово-промислових палат Європи.

12 лютого 1912 року в залі урочистих засідань Київського комерційного інституту відбулися установчі збори Південно-Західного відділення Російської Експортної Палати, вплив якого поширювався

спочатку на Київську, Подільську і Волинську губернії. З цього часу починається розвиток палатівського руху в Україні у XX столітті. Першим головою правління Відділення палати став професор М.В.Довнар-Запольський.

Знаменно, що після періоду соціальних потрясінь і громадянської війни однією з перших дореволюційних організацій стала відроджена Експортна палата як недержавний, незалежний орган.

В Україні відділення Російсько-Східної палати розпочало функціонувати у Харкові 1924 року. А через рік за ініціативою уряду замість нього була створена Українсько-Східна торгова палата.

Зміни в економіці і політиці колишнього СРСР тим чи іншим чином впливали на статус палат, які формально залишались незалежними. При цьому палатівський рух розгортався, охоплюючи системою відділень, бюро, фірм «Зовнішсервіс» усі регіони України.

Торгово-промислова палата України створена у 1972 році на базі відділення ТПП СРСР. А в якості Палати незалежної України вона почала активно розвиватися з 1992 року. 2 грудня 1997 року Верховна Рада прийняла Закон України «Про торгово-промислові палати в Україні».

Торгова-Промислова Палата України має потужне нормативно-правове забезпечення. Головним документом, який регулює їх права-це Закон України «Про торгово-промислові палати України» та Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж».

Згідно Закону України «Про торгово-промислові палати»:

Торгово-промислова палата може займатися підприємницькою діяльністю лише в тому обсязі, в якому це необхідно для виконання її статутних завдань. Одержаний нею прибуток не розподіляється між членами торгово-промислової палати, а спрямовується на виконання її статутних завдань.

Торгово-промислові палати створюються з метою сприяння розвитку народного господарства та національної економіки, її інтеграції у світову

господарську систему, формуванню сучасних промислової, фінансової і торговельної інфраструктури, створенню сприятливих умов для підприємницької діяльності, всебічному розвитку усіх видів підприємництва, не заборонених законодавством України, науково-технічних і торговельних зв'язків між українськими підприємцями та підприємцями зарубіжних країн.

Завданнями торгово-промислових палат є:

- сприяння розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, експорту українських товарів і послуг, подання практичної допомоги підприємцям у проведенні торговельно-економічних операцій на внутрішньому та зовнішньому ринках, освоєнні нових форм співробітництва;
- представлення інтересів членів палати з питань господарської діяльності як в Україні, так і за її межами;
- організація взаємодії між суб'єктами підприємницької діяльності, координація їх взаємовідносин з державою в особі її органів;
- участь в організації в Україні та за кордоном професійного навчання і стажування фахівців - громадян України з питань підприємництва, розвитку конкуренції, а також у розробленні та реалізації державних і міждержавних програм у цій галузі;
- надання довідково-інформаційних послуг, основних відомостей, що не є комерційною таємницею, про діяльність українських підприємців і підприємців зарубіжних країн згідно з національним законодавством, сприяння поширенню, зокрема через засоби масової інформації, знань про економіку і науково-технічні досягнення, законодавство, звичаї та правила торгівлі в Україні і зарубіжних країнах, можливості зовнішньоекономічного співробітництва українських підприємців;
- сприяння в організації інфраструктури інформаційного обслуговування підприємництва;

- надання послуг для здійснення комерційної діяльності іноземним фірмам та організаціям;
- встановлення і розвиток зв'язків з іноземними підприємцями, а також організаціями, що об'єднують або представляють їх, участь у роботі міжнародних неурядових організацій та інших спільних організацій;
- сприяння розвитку торгових та інших чесних звичаїв у підприємницькій діяльності, участь у розробленні правил професійної етики у конкуренції для різних сфер підприємницької діяльності, галузей економіки, спілок та об'єднань підприємців.

Тобто Палата це об'єднання підприємств (юридичних осіб), які допомагають одне одному у вирішенні низки важливих проблем та питань. Ці питання підприємства не можуть вирішувати самостійно.

Палата виступає, як надконструкт. Вона представляє інтереси перед державою та іншими неприбутковими організаціями, палатами інших держав та бути частиною світових галузевих й економічних організацій, представляти там інтереси України.

Але між палатами та іншими державами можуть виникнути конфлікти та суперечки, які вони не можуть вирішити самотужки. Вони звертаються до суду.

До міжнародного комерційного арбітражу можуть за угодою сторін передаватися:

- спори з договірних та інших цивільно-правових відносин, що виникають при здійсненні зовнішньоторговельних та інших видів міжнародних економічних зв'язків, якщо комерційне підприємство хоча б однієї із сторін знаходиться за кордоном;
- спори підприємств з іноземними інвестиціями і міжнародних об'єднань та організацій, створених на території України, між собою, спори між їх учасниками, а так само їх спори з іншими суб'єктами права України; а також

- спори між адміністратором за випуском облігацій, який діє в інтересах власників облігацій відповідно до положень Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки", та емітентом облігацій та/або особами, які надають забезпечення за такими облігаціями, якщо принаймні одна зі сторін спору є підприємством з іноземними інвестиціями.

Перед тим, як йти до суду, суб'єкти, які не змогли вирішити питання без суду потрібно укласти арбітражну угоду.

Арбітражна угода - це угода сторін про передачу до арбітражу всіх або певних спорів, які виникли або можуть виникнути між ними в зв'язку з будь-якими конкретними правовідносинами, незалежно від того, чи мають вони договірний характер чи ні. Арбітражна угода може бути укладена у вигляді арбітражного застереження в контракті або у вигляді окремої угоди.

Арбітражна угода укладається в письмовій формі. Угода вважається укладеною в письмовій формі, якщо вона міститься в документі, підписаному сторонами, або міститься у проспекті цінних паперів (рішенні про емісію цінних паперів), що передбачає призначення адміністратора за випуском облігацій, або укладена шляхом обміну листами, електронними повідомленнями, якщо інформація, що міститься в них, є доступною для подальшого використання, повідомленнями по телетайпу, телеграфу або з використанням інших засобів електрозв'язку, що забезпечують фіксацію такої угоди, або шляхом обміну позовною заявою та відзивом на позов, в яких одна із сторін стверджує наявність угоди, а інша проти цього не заперечує. Посилання в угоді на документ, що містить арбітражне застереження, є арбітражною угодою за умови, що угода укладена в письмовій формі і це посилання є таким, що робить згадане застереження частиною угоди.

Арбітражна угода, вона своїм визначенням схожа на позов, який громадянин подав до цивільного суду. Але процедура складання чітко визначена в Законі також за своєю процедурою відрізняється.

Окрім того Торгово-Промислово Палата надає юридично-консультативні послуги для членів та тих хто хоче стати членом з питань оформлення документів, сертифікатів якості тощо.

Також Палата надає сертифікати якості, атестати, карнети АТА та інші документи, які засвідчують якість товарів на міжнародному ринку. Слід зазначити, що на відміну від держави, яка слідує за якістю кожного підприємства, яке виробляє певну продукцію. Заради безпеки та здоров'я громадян а також слідує за інженерними стандартами, аби уникнути техногенних катастроф.

Тоді, як Палата надає такі сертифікати, як ті, що дозволяють перевозити продукцію за кордон. Також ці сертифікати, є як відзнакою якості, які вішають на свої товари підприємці, аби привернути до свого товару уваги. Так як такі сертифікати допомагають у розвитку бізнесу, завдяки впізнаваності бренда.

Сертифікати, які видає Палата, вони потрібні для того, аби перевозити товари в інші країни без проблем. Так як Палата видаючи їх, спирається на міжнародні стандарти якості та на законодавчу базу країну в яку вони завозяться.

Карнет АТА це дозвіл, який видає Торгово-Промислова Палата, ці обов'язки були перекладі Кабінетом Міністрів України, відповідною постановою, який видається для товарів які будуть презентувати промисловість України на міжнародних виставках, конкурсах тощо.

Торгово-Промислова Палата також забезпечує охорону авторського права, реєструє та верифікує патенти, які зробили відкриття у різних сферах, це зроблено з метою, аби перевірити наявність таких технологій у іноземних компаній. Та заради уникнення юридичних проблем та присвоєнням собі авторського права. В основному такі патенти, створюються у сферах харчової та сільськогосподарської промисловості та, як Україна є одним із лідерів в цьому напрямку.

До складу Палати входять 8 тисяч підприємств. Головним критерієм згідно чинного законодавства виступає те, що це повинна бути юридична особа. Все, що вона повинна зробити це звернутися до Регіонального відділення ТПП та подати документи, що посвідчують те, що підприємство бажає вступити та документ реєстрації підприємства. Якщо компанія відповідає критерієм висунутим регіональним представництвом Палати то вона має сплатити вступний та членський внесок. Наразі всі ці підприємства, як туди вступили - займаються зовнішньо-торгівельною діяльністю. Тому вступ до Палати, є необхідним для розширення свого бізнесу.

Висновки до розділу 1

Економічне середовище України перебуває у складному стані. Більшість вітчизняних та іноземних підприємств не можуть продовжувати свою роботу через військову агресію Росії на території України. Хоча наслідки непрацездатності цих підприємств є критичним для міжнародної політики. Зараз увага всього світу прикута до України. Бізнес займається тим, аби підтримати Україну та акумулювати кошти, які йдуть на армію. Наразі компанії ведуть перемови, аби розпочати розбудову України після війни.

Найважливішим елементом української промисловості та міжнародної економічної діяльності є Торгово-Промислова Палата. Організація (юридична особа) створена, за для розвивати українських бізнес та промисловості за для виготовлення товарів та послуг за для їх реалізації на зовнішніх ринках.

Палата займається обліком підприємств, як і держава. Надає юридичні консультації бізнесу, видає сертифікати якості для бізнесу для зручного здійснення експорту та реалізації за кордоном. Палата вирішує питання пов'язані з авторським право, відстоює інтереси підприємства- члена у міжнародному комерційному арбітражу та інших міжнародних судових

інстанції; представляє інтереси бізнесу у державі, позиція палати завжди почута, та приймають рішення урядовці та законодавці з урахуванням позиції палати. Палата є учасницею великої кількості провідних світових організацій та міжнародних структур.

РОЗДІЛ 2

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ, М.КИЇВ, У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

2.1. Оцінка сприятливості середовища міжнародного бізнесу Торгово-промислової палати України, м. Київ

Система торгово-промислових палат в Україні забезпечує сприятливе бізнес-середовище в Україні, створює та розширює можливості розвитку бізнесу через відкриття нових ринків для внутрішнього експорту, сприяння динамічній інтернаціоналізації українського бізнесу та активній інтеграції у світову економіку, покращення інституційне середовище в процесі діалогу бізнесу та влади.

Уособлення підтримки бізнесу залучення нових членів до Торгово-промислової палатисприяють сприянню співпраці між палатою та бізнесом у таких сферах:

- економічність;
- суспільні відносини;
- правове регулювання.

Найважливішим спільним питанням ТПП і бізнесу є самезовнішньоекономічна діяльність, наприклад, завдяки якій така торгівляпосередники, такі як: дистриб'ютор, дилер, митний брокер або будь-якийіншийіноземний суб'єкт, який має можливість відносно швидкоздійснюють переміщення товарів між країнами, експорт-імпорт,імпортно-експортний або транзитний режим з подальшими операціями доведення товару до кінцевого споживача.

Тому зовнішньоекономічна діяльність відіграє надзвичайно важливу роль. Роль у взаємовідносинах ТПП і підприємництва, оскільки всі процеси, пов'язані з веденням бізнесу за межами країни на підприємстві, покращують самопочуття відразу 3 сторін:

- перш за все, це бізнес як всередині країни, так і за кордоном;
- а також Торгово-промислова палата, що надає послуги з оформлення товарів і послуг, що набуває ваги як ключової ланки покращення економічного клімату країни в цілому.

Беручи активну участь у засіданнях Федерації світових палат та Європейської торгової палати, забезпечує тіснішу співпрацю з Європейським Союзом та іншими країнами світу. Участь у системі ТПП України дає: - представництво та захист інтересів бізнесу;

- сприяння розвитку зовнішньоекономічних зв'язків та експорту;
- пошук вітчизняних та іноземних партнерів;
- участь у ділових заходах та міжнародних делегаціях із тисячами членів Торгово-промислової палати;

2020 рік видався досить важким. Події тих часів дуже сильно вплинули на торгово промислові палати по всьому світу, це можна помітити на прикладі різкого спаду індексів на фондових ринках Японії, Британії та США рис 2.1.

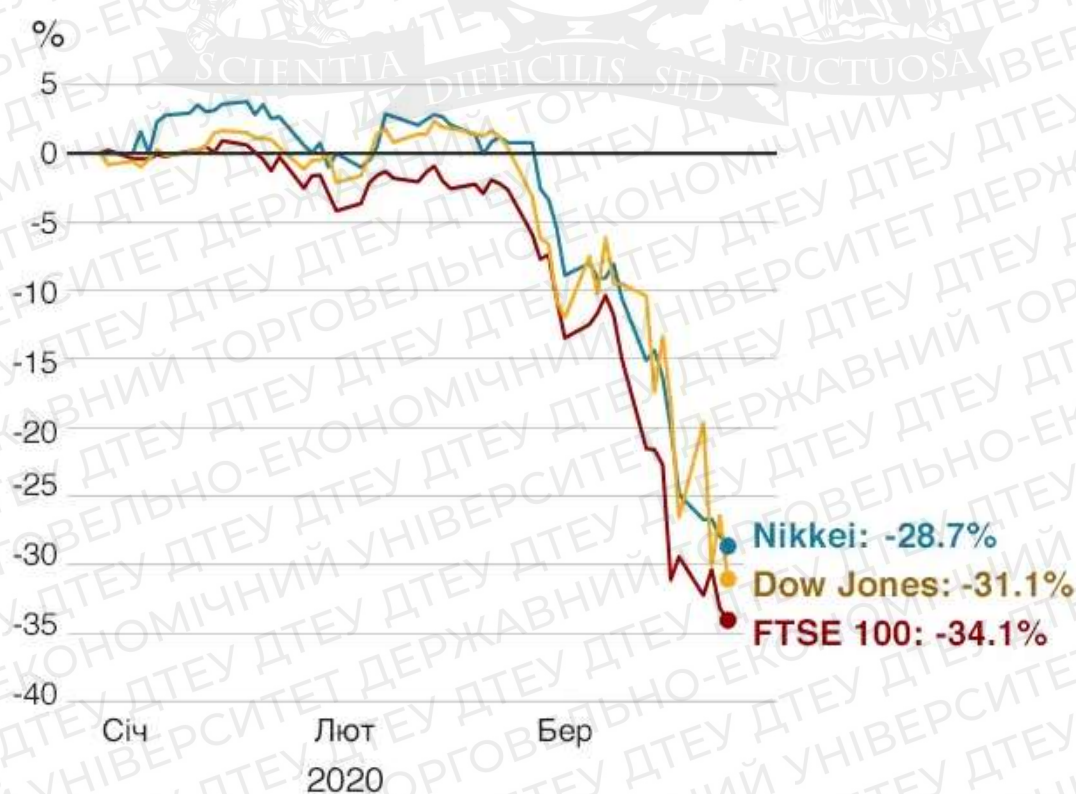

Рис.2.1. Вплив коронавірусу на індекси фондового ринку [11].

Нові умови праці та швидка адаптація до державиоточення, яке без підтримки влади і розуміння підприємствам для подальшого ведення бізнесу в період пандемії призупинено розвиток економічних процесів, в яких досить важко подолати вплив карантинних обмежень. Тому протягом останніх двох років Торгово-промислова палата надає підприємцям посильну допомогу. З першого дня карантину для боротьби з COVID-19 йшла робота ТПП налаштований на дистанційне обслуговування, він став забезпечувати безперебійне надання повного сервісу всім підприємствам, розташованим на території країни. Торгово-промислова палата створила низку нових ідей.

Київська торгово-промислова палата провела моніторинг впливу обмежувальних заходів про діяльність суб'єктів малого та середнього бізнесу та сформовані пропозиції щодо мінімізації негативних наслідків для бізнесу, направлені голові Київської міської державної адміністрації Кличку В.В. Члени Київської торгово-промислової палати розробили безкоштовну платформу з відповідями на поширені запитання, які виникають під час карантину, особливо для представників малого та середнього бізнесу. Для розміщення інформації на актуальні теми та їх обговорення створено інтернет-журнал TheChamberReview.

На початку пандемії Київська обласна торгова палата визначила потреби медицини близько 100 тисяч гривень, а також звернувся до бізнесу с прохання допомогти медичним закладам Київської області у боротьбі з епідемією. Документ містить обмежену інформацію про допомогу від Торгово-промислової палати бізнесу, адже кожна торгово-промислова палата внесла свій внесок у підтримку підприємництва в таких складних умовах для всіх сфер країн, які допомогли інтегруватися в новітні електронні технології та прискорити процес цифровізації всіх бізнес-процесів.

2.2. Пріоритети розвитку інноваційної політики Торгово-промислової палати України, м. Київ, на зовнішніх ринках

Перехід економіки України на інноваційний шлях розвитку потребує здійснення комплексу заходів, спрямованих на приведення системи державного управління відповідно до вимог саме такої моделі економічного зростання. Ключове значення для досягнення цієї мети має кардинальна зміна характеру взаємовідносин влади та науки, створення механізмів реальної взаємодії владних структур з науковою спільнотою, посилення реального впливу наукової громадськості на формування та реалізацію державної науково-технологічної та інноваційної політики.

При приведенні системи державного управління у відповідність до вимог інноваційної моделі економічного зростання у центрі уваги має бути не так створення додаткових органів управління, як реорганізація та уточнення функцій вже існуючих, з метою забезпечення структурної повноти механізму державного управління, системної взаємодії між його елементами підвищення професійної компетенції управлінських кадрів. Значне місце у цьому процесі мають відігравати нові підходи до формування інноваційної стратегії на основі використання кращих зразків світового досвіду у цій сфері.

В останні роки Україна відзначалася сильними інноваційними показниками діяльності. У Глобальному індексі інновацій Україна займає найвищу позицію серед країн LMIC — з 71-ї позиції у 2013 році вона піднялася на 43-ю позицію у 2018 році. Україна займає відносно високі позиції щодо інноваційних продуктів (знання, технології, креативні продукти), але має низькі показники за такими параметрами для розвитку інновацій, як здатність інституцій, людський капітал та науково-дослідна діяльність, інфраструктура, обсяг внутрішнього ринку, доступ до зовнішніх ринків та бізнес-середовище. У період з 2013 по 2018 рік показники та позиції України за наведеними вище параметрами залишалися переважно без

змін, проте показники за інноваційними продуктами суттєво виросли, в основному завдяки прогресу у створенні нового знання, розробці та розповсюдженні інновацій, а також створенні креативних продуктів (торгові марки та мобільні додатки). За даними EIS, найбільш показовими вимірами розвитку інновацій в Україні є людський потенціал та зайнятість, а найменші — наявність зв'язків та сприятливого середовища для розвитку інновацій. З 2010 року показники України у секторі розвитку інновацій, за даними EIS, знизилися на 4,2% порівняно з середнім показником країн ЄС. Україна має значний потенціал для створення інноваційної експортно-орієнтованої економіки. Для цього необхідно забезпечити підтримку як активнішу скоординованої урядової політики та прогресивної національної інноваційної системи. Країна має гарну основу для розвитку інноваційної економіки, елементами якої є значна кількість ІТ-фахівців, динамічна культура створення стартапів, значний обсяг зареєстрованих патентів та розвинена мережа спеціалізованих вузів. Однак Україна страждає від еміграції кваліфікованих фахівців, винахідників та підприємців, а також характеризується високими політичними та економічними ризиками, ризиком настання фінансової кризи, девальвації національної валюти та повільною реалізації запланованих реформ. Також слід зазначити суттєві недоліки української NIS (включаючи структуру координації), високу вартість послуг трансферу технологій, а також слабкий попит на інновації з боку держави та приватного сектора.

Українські компанії та наукові установи мають стати інноваційнішими. Наприклад, лише 17% українських компаній вважають себе інноваційними, тоді як у країнах ЄС таких 49% підприємств. Витрати на дослідження та розробку нових продуктів в Україні регулярно знижуються з 1990-х років. При цьому більшість незначних за обсягом інвестицій, призначених для інновацій, насправді витрачається на придбання машин, обладнання та ліцензійного програмного забезпечення. Перешкодами на дорозі здійснення інновацій також є концентрація наявного експортного потенціалу в секторах

з низьким рівнем інновацій, низький попит на вітчизняні інновації, обмежений доступ до фінансування, слабка система охорони інтелектуальної власності, а також висока вартість інформації про інновації та експорт інноваційної продукції. Освітні та наукові заклади не пов'язані із реальним сектором економіки; вчені стикаються з обмеженнями у проведенні інноваційних досліджень – їм не вистачає інструментів та навичок комерціалізації результатів своєї діяльності, а зв'язку з міжнародними науково-дослідними установами залишаються слабкими.

Пріоритетне значення для посилення можливості України експортувати інноваційні товари та послуги мають такі кроки:

- посилення інноваційної екосистеми України та підтримка бізнес-середовища, яке сприятиме розвитку інновацій, підприємницької активності та зростання експорту;
- розробка фінансових послуг та інструментів підтримки бізнесу та новаторів. Швидкої розробки та масштабування інноваційних товарів та послуг з високою доданою вартістю та експортним потенціалом;
- розвиток навичок та компетенцій українських підприємців, менеджерів, вчених, новаторів та компаній у сфері створення та комерціалізації інновацій на глобальних ринках.

На даний момент система Торгово-промислових палат в Україні забезпечує сприятливе бізнес-середовище в Україні, створює та розширює можливості розвитку бізнесу через відкриття нових ринків для вітчизняного експорту, сприяння динамічній інтернаціоналізації українського бізнесу та активну інтеграцію в світову економіку, вдосконалення інституційного середовища в процесі діалогу бізнесу та влади, а також надання послуг, затребуваних бізнесом.

Система торгово-промислових палат в Україні - найбільша регіонально розгалужена незалежна членська та експертна організація, з високим рівнем корпоративної культури, шанована в Україні та світі, об'єднує

висококваліфікованих співробітників та експертів, які із задоволенням співпрацюють задля реалізації окресленої місії.

Головним завданням Палати є створення сприятливих умов для підприємницької діяльності, сприяння всебічному розвитку науково-технічних і торгових зв'язків між українськими підприємцями та іноземними підприємцями, представлення інтересів членів Палати з питань господарської діяльності як в Україні, так і за її межами. Система Торгово-промислових палат в Україні забезпечує позитивне бізнес-середовище в Україні, створює та розширює можливості розвитку бізнесу через відкриття нових ринків для вітчизняного експорту, сприяння динамічній інтернаціоналізації українського бізнесу та активну інтеграцію в світову економіку, вдосконалення інституційного середовища в процесі діалогу бізнесу та влади, а також надання послуг, затребуваних бізнесом.

Інноваційний розвиток в нинішніх реаліях є досить складним завданням не тільки для звичайних локальних внутрішньодержавних підприємств, а й для діяльності ТПП по всій Україні. Нині можна констатувати, що Київська ТПП показує результати своєї роботи навіть в такі складні часи.

Зараз важливим питанням постає експорт зерна морем до країн Африки. Так як кораблі це найдешевший транспорт усіх. Але наразі з цим є проблеми. З цим може допомогти інноваційна політика. Завдяки використанню сучасних методів інноваційної політики в сфері міжнародної торгівлі, можна виробити найефективніший спосіб удосконалити логістику зернових та інших культур які транспортувалися в інші країни до військової агресії Росії.

Головними пріоритетами інноваційної політики мають бути:

- Розвиток ІТ-сфери. Мова йде не лише про сектор економіки, а й про технічне оснащення підприємств створення електронних баз статистики, щоб можна було у реальному часі відслідковувати

економічні коливання та швидко створювати й реалізовувати комплекс дій з мінімізування втрат.

- Інший напрямок розвитку – це навчання молодих підприємців, сучасного маркетингу. Зараз велика кількість бізнесів у сфері виготовлення одягу, кави, чаю тощо. Стали достатньо відомими завдяки соціальним мережам Instagram та Facebook.
- Також наразі розвиток електронної підтримки за допомогою додатку Дія Бізнес.
- Посилення комунікації ТПП та держави. Мова йде лише не про уряд, а й про центральні органи виконавчої влади, профільні міністерства та Верховної Ради України, як єдиний орган законодавчої влади.

Бізнес переживає не найліпші час, але бізнес пристосувався до сучасних мілітаризованих умов. Палата, як і будь-яка організація мала свої проблеми такі, корупція та провезення контрабанди на територію інших держав. Але сьогодні кожен показує свій патріотизм та згуртованість, народ адаптувався до нових реалів, але не без втрат. Україна втратила 40% ВВП та зазнала економічних збитків та втрат інфраструктури на суму 600 млрд доларів за орієнтовними підрахунками.

Висновки до розділу 2

Система торгово-промислових палат в Україні забезпечує сприятливе бізнес-середовище в Україні, створює та розширює можливості розвитку бізнесу через відкриття нових ринків для внутрішнього експорту, сприяння динамічній інтернаціоналізації українського бізнесу та активній інтеграції у світову економіку, покращення інституційне середовище в процесі діалогу бізнесу та влади.

Задля підвищення ефективності функціонування ТПП м. Київ та загалом усіх ТПП по Україні, потрібно стрімко розвиватися в напрямку інноваційної політики. На даний момент розвиток інноваційної політики є

досить проблематичним, в першу чергу в зв'язку з останніми подіями які відбуваються на території нашої держави. Досить важко виділити якийсь один з розгалужень розвитку інноваційної політики, так як варто розвивати все і одразу, але з іншої сторони це також буде не зовсім ефективно. На даний момент можна зробити висновок щодо можливості розвитку інноваційної політики в Україні:

- Труднощі розвитку інноваційної політики через вплив макросередовища.
- Підтримка багатьох країн які компенсують внутрішні проблеми в країні.
- Необхідність розвитку ІТ-сфери.
- Необхідність навчання молодих спеціалістів які зроблять внесок в розвитку інноваційної політики ТПП.
- Необхідність більш тісного зв'язку ТПП та державою.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Економічне середовище України перебуває у складному стані та більшість підприємств іноземних в Україні та вітчизняних не працюють через війну. Хоча вони мають критичне для міжнародної політики.

Найважливішим елементом української промисловості та міжнародної економічної діяльності є Торгово-Промислова Палата. Організація (юридична особа) створена, за для розвивати українських бізнес та промисловості за для виготовлення товарів та послуг за для їх реалізації на зовнішніх ринках.

Палата займається обліком підприємств, як і держава. Надає юридичні консультації бізнесу, видає сертифікати якості для бізнесу для зручного здійснення експорту та реалізації за кордоном. Палата вирішує питання пов'язані з авторським право, відстоює інтереси підприємства-члена у міжнародному комерційному арбітражу та інших міжнародних судових інстанції; представляє інтереси бізнесу у державі, позиція палати завжди почута, та приймають рішення урядовці та законодавці з урахуванням позиції палати. Палата є учасницею великої кількості провідних світових організацій та міжнародних структур.

Система торгово-промислових палат в Україні забезпечує сприятливе бізнес-середовище в Україні, створює та розширює можливості розвитку бізнесу через відкриття нових ринків для внутрішнього експорту, сприяння динамічній інтернаціоналізації українського бізнесу та активній інтеграції у світову економіку, покращення інституційне середовище в процесі діалогу бізнесу та влади. Задля підвищення ефективності функціонування ТПП м. Київ та загалом усіх ТПП по Україні, потрібно стрімко розвиватися в напрямку інноваційної політики. На даний момент розвиток інноваційної політики є досить проблематичним, в першу чергу в зв'язку з останніми подіями які відбуваються на території нашої держави. При всій складності ситуації в державі, сама по собі система ТПП в Україні досить

сильно розвинута, отже катастрофічних економічних дір в найближчому майбутньому бути не повинно.

Наразі момент система Торгово-промислових палат в Україні забезпечує сприятливе бізнес-середовище в Україні, створює та розширює можливості розвитку бізнесу через відкриття нових ринків для вітчизняного експорту, сприяння динамічній інтернаціоналізації українського бізнесу та активну інтеграцію в світову економіку, вдосконалення інституційного середовища в процесі діалогу бізнесу та влади, а також надання послуг, затребуваних бізнесом.

Система торгово-промислових палат в Україні - найбільша регіонально розгалужена незалежна членська та експертна організація, з високим рівнем корпоративної культури, шанована в Україні та світі, об'єднує висококваліфікованих співробітників та експертів, які із задоволенням співпрацюють задля реалізації окресленої місії.

Підвищити ефективність діяльності українських торгово-промислових палат можна шляхом вивчення зарубіжного досвіду та виокремити ті види діяльності, які можна впровадити у роботу ТПП, які можуть бути використаними в українських умовах, насамперед для розвитку малої комерції.

Захист інтересів малого підприємництва усіма можливими способами, в різних Торгово-промислових палатах багатьох країн світу є необхідною умовою. Особливо ця тенденція простежується в Японії, Сполучених Штатах та Західній Європі. У випадку Сполучених Штатів Америки, де Торгово-промислові палати беруть участь у подібних заходах переважно тому, що малий бізнес є стабілізуючою основою їх економіки, а локальні торговельні палати, в основному, організації які об'єднують саме мале підприємництво. Тому всі численні торгово-промислові палати залучають малий бізнес.

За ініціативою Французької торгово-промислової палати розроблено план «Французьке підприємництво», який є дуже цікавим з погляду адаптації до сучасних українських реалій. Якщо проект відповідає вимогам, автор

отримує паспорт «програми» і має право безкоштовно перевіряти та допомагати в оформленні документів для отримання банківських гарантій.

Малий бізнес у Німеччині є одним з найактивніших у секторі економіки. Уряди всіх рівнів надають фінансову та технічну підтримку малому бізнесу. Як і в багатьох розвинених країнах, план розвитку малого бізнесу Німеччини надає пріоритетну підтримку, особливо для наукомістких галузей. Пільгові кредити для малого бізнесу, що фінансуються державним коштом включають такі напрями:

- кредитування малого і середнього підприємництва, орієнтованого на інновації;
- кредитування проектів, спрямованих на охорону та покращення сприятливих екологічних умов, пов'язаних із збереженням навколишнього середовища;
- кредитування малого бізнесу, для розвитку економіки менш розвинених областей Німеччини;
- кредитування компаній, що займаються будівництвом житла і вирішенням питань та проблем, пов'язаних із житлом;
- проектне фінансування компаній в певних сферах діяльності, які найбільше потребують повної модернізації виробництва тощо. Основними планами розвитку німецького малого та середнього бізнесу є:
- програма «Концепції розвитку науково-технічної політики щодо малого та середнього підприємництва»;
- програма «Стимулювання заощадження для відкриття власного бізнесу».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Evaluation of the Finnish National Innovation System – Full Report. Publisher: Taloustieto Oy
(on behalf of the Ministry of Education and the Ministry of Employment and the Economy)
2. Andersson, M and C. Karlsson, Knowledge in Regional Economic Growth – the role of knowledge accessibility, Industry and Innovation, 14 (2)
3. Johansson B., Karlsson Ch., Backman M. Innovation policy instruments
4. ITC (2019). SME Competitiveness Survey Ukraine 2018. Mimeo. ITC, 2019.
5. Global Competitiveness Index (2018). 2017–2018 Rankings (out of 137 countries). World Economic Forum
6. Світовий Банк (2017). Ukraine: Fiscal incentives for science, technology, and innovation activities: Good practice review report — Ukraine.
7. Visegrad Fund (2018).
Sharing of best practices in entrepreneurship support between
countries and Ukraine. Policy Paper, November 2018. V4
8. Світовий Банк (2017).
Intellectual Property and Technology Transfer Regulatory Review — Ukraine.
Світовий Банк (2017).
9. Ukraine: Fiscal incentives for science, technology, and innovation activities: Good practice review report — Ukraine.
10. Офіс Представника США з питань торгівлі (2018). 2018 Special 301 Report.
11. <https://www.bloomberg.com/europe>
12. <https://ucci.org.ua/about>
13. Про торгово-промислові палати в Україні : Закон України від 2.12.1997р. № 671/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — № 13. — С. 52.

14. Policy Paper on CCIs in Ukraine / A. Bilous, I. Iefanova, O. Krupko, K. Kulchitska, V. Lobanova, S. Pantsyr, K. Riznychenko. — Developed on request of Center for International Private Enterprise in Ukraine, 2015. — 22 p.
15. Александрова Б. Зарубіжний досвід діяльності торгово-промислових палатта перспективи його застосування в Україні / Б. Александрова // Бізнес-інформ. Харків, 2013. — № 12. — С. 73–77
16. Гурняк І. Проблематика реформування вітчизняного інституту торговопромислових палат / І. Гурняк // Формування ринкової економіки в Україні: науковий збірник. — Випуск 12. — Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2003. — С. 73-78.
17. Статут Торгово-промислової палати України. — м. Київ, 2011р. — 20 с.
18. Александрова Б. Сучасні роль та функції Торгово-промислової палати України / Б. Александрова // тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції «Соціально-економічний розвиток України і регіонів», 22-23 листопада 2013 р. — Запоріжжя, 2013. — С. 142-143.
19. Савіцька О.П. Проблеми та тенденції розвитку спільних підприємств України [Текст] / О.П. Савіцька // Науковий вісник НЛТУ України. — 2014. — № 24.1. — С.284.
20. Закон України від 17.03.2020 «Про торгово-промислові палати в Україні» // Відом. Верх. Ради України, 1998. — № 13.
21. Про торгово-промислову палату України — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://ucci.org.ua/about>

- 22.Історична довідка про Торгово-промислову палату України –
[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uccr.org.ua/about/history>
- 23.Александрова Б. Торгово-промислові палати та активізація розвитку підприємництва: теоретичний аспект / Б. Александрова / Вісник Львівської комерційної академії. Серія: Економіка. – Випуск 43. – 2013. – С. 49-52.
- 24.Закон України «Про торгово-промислові палати в Україні» –
[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://ips.ligazakon.net/document/Z970671?an=605307>
- 25.Місія, бачення та цінності Торгово-промислової палати України –
[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://uccr.org.ua/about/missionvision-and-values>
- 26.<https://kiev-chamber.org.ua/>
- 27.<https://uccr.org.ua/regional-ni-tp/kiyivs-ka-oblasna-tp>
- 28.<http://www.golos.com.ua/article/361163>
- 29.<https://uccr.org.ua/press-center/uccr-news/antimonopolnii-komitet-ukrayini-ta-tp-ukrayini-poglibliuiut-spivpratsiu-dlia-pidtrimki-biznesu-na-tli-viini>
- 30.<https://radnuk.com.ua/novyny/torhovo-promyslova-palata-ukrainy-opublikovala-zahalnyj-ofitsijnyj-lyst-tp-ukrainy-shchodo-zasvidchennia-fors-mazhornykh-obstavyn-obstavyn-neperebornoi-syly/>